

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/200/2016
Identifikačné číslo spisu: 7806200002
Dátum vydania rozhodnutia: 08.06.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Daniela Sučanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7806200002.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne N. O., bývajúcej v Z., zastúpenej JUDr. Petrom Harakálym, advokátom so sídlom v Košiciach, Mlynská č. 28, proti žalovaným 1/ Allianz - Slovenskej poisťovni, a.s., so sídlom v Bratislave, Dostojevského rad č. 4, IČO: 00151700 a 2/ Q. N., bývajúcemu v E., zastúpenému JUDr. Ladislavom Korfantom, advokátom so sídlom v Rožňave, Cyrila a Metoda č. 4, o náhradu škody z ublíženia na zdraví, vedenej na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 12 C 57/2013, o dovolaní žalovanej 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 28. apríla 2016 sp. zn. 2 Co 46/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou 13. novembra 2003 domáhala zaplatenia sumy 240 000 Sk s 13 % ročným úrokom z omeškania od 31. októbra 2003 do zaplatenia a sumy 11 317 500 Sk s 13 % ročným úrokom z omeškania z titulu náhrady škody na zdraví, a to bolestného, sťaženia spoločenského uplatnenia, ako aj mimoriadneho zvýšenia základného bodového hodnotenia bolestného vo výške 60-násobku základného bodového hodnotenia a sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 50-násobku základného bodového hodnotenia, vyčísleného posudkom MUDr. Jozefa Hudeca z 15. augusta 2003. Náhradu škody žalobkyňa žiadala v dôsledku poškodenia jej zdravia, utrpeného pri dopravnej nehode dňa 22. novembra 2002, ku ktorej došlo na štátnej ceste I/67 v Rožňave o 18,00 hod. tak, že žalovaný 2/ riadil vozidlo Peugeot Partner po ceste smerom od Betliara na Košice, keď na križovatke v Rožňave prechádzala po priechode pre chodcov žalobkyňa smerom od Gemtexu do centra Rožňavy, pričom po tom, ako vstúpila na vozovku na priechode chodcov, spravila pohyb späť smerom k Gemtexu, na čo vodič začal brzdiť a následne došlo k zrážke medzi vozidlom a chodkyňou. V dôsledku úrazu utrpela žalobkyňa mnohopočetné krvácanie do mozgu, mnohopočetné pomliaždenie mozgu, vnútrolebečné krvácanie, zlomeniny lebečnej klenby, bočnej steny očnice, jarmového oblúka a temporálneho oblúka vľavo, priečného výbežku stavca C7, dolného a horného ramena lonovej kosti, oboch členkov, tracheostomiu, traumatický šok ťažkého stupňa, pomliaždenia a krvné výrony na tvári s následkom

vážnych mozgových porúch po ťažkom poranení hlavy s poruchou pamäti, organickým psychosyndrómom a pseudocerebelárnym syndrómom, tetraparézy, defektov lebky, inkontinencie moča, obmedzení pohyblivosti ľavého ramenného kĺbu ťažkého stupňa, ľavého lakt'a stredného stupňa, znehybnenie pravého členku v zlom postavení a obmedzenie pohyblivosti ľavého členkového kĺbu ťažkého stupňa. Ťažké zranenia spôsobili, že žalobkyňa sa podrobila komplikovaným a dlhotrvajúcim liečebným a operačným zákrokom, a tiež dlhodobej rehabilitácii. Žalobkyňa sa následkom úrazu stala absolútne nesebestačnou, úplne odkázanou na pomoc druhých a natrvalo vylúčená z plnohodnotného osobného a spoločenského života, pričom jej stav možno považovať za trvalý. Následky úrazu spôsobili u žalobkyne úplnú invaliditu. Žalovaná 1/ ku dňu podania žaloby uplatnený nárok neuhradila.

2. Okresný súd Rožňava (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 19. augusta 2015 č.k. 12 C 57/2013-321 zaviazal žalovaných zaplatiť žalobkyňi spoločne a nerozdielne sumu 80 250,43 € a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol; zároveň vyslovil, že o trovách konania rozhodne do 30 dní od právoplatnosti rozsudku vo veci samej. V odôvodnení poukázal na ustanovenia § 415, 420, 427, 823 a 797 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“).

2.1. Súd prvej inštancie z vyšetrovacieho spisu ČVS: OÚJP - 139/RV-2003/H zistil, že skutkový dej v čase dopravnej nehody, pri ktorom došlo k ublíženiu na zdraví žalobkyne, nebol jednoznačne zistený. Z vykonaných dôkazov sa nedala vyvodiť trestná zodpovednosť žalovaného 2/, preto bolo uznesením Okresnej prokuratúry v Rožňave sp. zn. Pv 1162/2005 zo dňa 30. júla 2008 trestné stíhanie proti nemu zastavené. Zo znaleckého posudku Žilinskej univerzity v Žiline, Ústavu súdneho inžinierstva č. 90/2008 pre súd prvej inštancie vyplynula najpravdepodobnejšej verzia, ktorú popísala pre účely trestného konania svedkyňa V., a to, že ani ona ani žalobkyňa si nevšimli prichádzajúce motorové vozidlo zľava pri príprave na prechod cez uvedenú križovatku (pričom podľa výsledkov trestného konania vozidlo žalovaného 2/ prichádzajúce od Betliara ku križovatke bolo riadne osvetlené a jazdilo aspoň s tlmenými svetlami blížiac sa ku osvetlenej križovatke), a preto vkročili na vozovku z chodníka, pričom svedkyňa V. bezpečne prešla do oblasti takzvaného ostrovčeka križovatky a všimla si až následný zvukový efekt z nárazu vozidla do žalobkyne, kvôli čomu sa otočila a sama preto predpokladala, že s ňou prechádzajúca žalobkyňa sa inštinktívne v časti priechodu musela náhle zastaviť a otočiť v úmysle vrátiť sa na miesto, odkiaľ prechod spolu začali. Na druhej strane podľa spomínaného znaleckého posudku na základe analýzy dopravnej nehody, žalovaný 2/ začal reagovať na chodkyne zo vzdialenosti 27,3 m od miesta zrážky pri rýchlosti 59,4 km/hod. \pm 5 %, keď chodkyňa V. bola už 1,24 m v jeho jazdnom pruhu a poškodená žalobkyňa 0,87 m. Podľa názoru súdu prvej inštancie žalovaný 2/ pri dostatočnom venovaní sa jazde, patričnej pozornosti, uvedomujúc si, že vchádza do križovatky, kde sú vyznačené priechody pre chodcov a kde mu nič nebránilo vo výhľade, musel spozorovať prichádzajúcich chodcov ku križovatke a tým zvýšiť pozornosť na reakciu týchto chodcov, pričom práve v tom videl súd prvej inštancie, že žalovaný 2/ pred samotnou nehodou nevynaložil všetko úsilie predísť nehode. Dospel teda k záveru, že žalovaný 2/ sa ako prevádzateľ uvedeného motorového vozidla úplne nezabavil svojej objektívnej zodpovednosti podľa § 428 OZ v súvislosti s touto nehodou. Žalovaný 2/ nepreukázal skutočnosť, že škode na zdraví, ktorá vznikla zrážkou jeho motorového vozidla a žalobkyne, nemohol zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno od neho objektívne požadovať. Z týchto dôvodov súd uznal objektívnu zodpovednosť žalovaného 2/ v rozsahu 50 %, pričom k výške jeho zodpovednosti dospel úvahou, ktorá sa opiera o výsledok znaleckého dokazovania z odboru dopravy oboch znalcov - Ing. Kóteleša, aj Ústavu súdneho inžinierstva. Súd prvej inštancie z uvedeného tiež odvodil, že žalobkyňa spolu s V. pri správnom zhodnotení dopravnej situácie nemali vstupovať do pravého jazdného pruhu, v ktorom viedol vozidlo žalovaný 2/, keďže mali dostatočne veľký časový priestor na správnu reakciu a následne správne konanie, v dôsledku čoho konali v rozpore s § 53 ods. 3 zákona č. 315/1996 Z.z. o premávke na pozemných komunikáciách (ďalej len „zákon o premávke na pozemných komunikáciách“), keď pred vstupom na vozovku sa nepresvedčili, či tak môžu urobiť bez nebezpečenstva. Súd prvej inštancie teda zodpovednosť a spoluvinu žalobkyne ohodnotil rovnako v rozsahu 50 %, ktorá žalovanému 2/ vytvorila pri jeho jazde v dôsledku svojej neopatrnosti náhlu prekážku a spoluzavinením spôsobila škodu na zdraví. Spôsob prechádzania vozovky chodkyňou, t. j. žalobkyňou označil za nesprávny, nepochopiteľný a nepredvídateľný. Na druhej strane súd prvej inštancie poukázal na porušenie povinností žalovaného 2/ v zmysle § 4 ods. 1 písm. f/ zákona o premávke na pozemných komunikáciách, podľa ktorých má vodič motorového vozidla povinnosť dať

prednosť chodcom prechádzajúcim cez priechod pre chodcov, pritom ich nesmie ohroziť ani obmedziť. Na ten účel je povinný zastaviť vozidlo. Podľa písm. e/ tohto ustanovenia má vodič motorového vozidla povinnosť dbať na zvýšenú opatrnosť voči chodcom, osobitne starým osobám. Podľa písm. c/ má vodič motorového vozidla povinnosť venovať sa plne vedeniu vozidla a sledovať situáciu v cestnej premávke. Ďalej súd prvého stupňa konštatoval, že žalovaný 2/ v čase pred dopravnou nehodou mal dostatok času a priestorovej vzdialenosti reagovať na prechádzajúce chodkyne k priechodu pre chodcov cez šrafovaný trojuholník a zvýšiť opatrnosť, spomaliť a prípadne motorové vozidlo zastaviť. Ak by dodržal povinnosti, ktoré ukladá zákon, dal prednosť chodkyňam, venoval sa plne vedeniu vozidla a sledoval situáciu v cestnej premávke a zvýšil opatrnosť voči chodcom, k dopravnej nehode by nemuselo dôjsť. Na základe uvedeného vyvodil, že žalovaný 2/ zodpovedá za škodu na zdraví žalobkyne v zmysle § 420 OZ v spojení s porušením jeho povinností, vyplývajúcich zo zákona o premávke na pozemných komunikáciách, resp. v spojení s § 415 OZ, ktorý stanovuje všeobecnú prevenčnú povinnosť predchádzať škodám všetkým účastníkom občianskoprávných vzťahov. Na túto subjektívnu zodpovednosť žalovaného 2/ nemá správanie chodkýň právny význam. Prezumpcia zavinenia je na strane škodcu. Bez ohľadu na preukázanú subjektívnu zodpovednosť podľa § 420 OZ, žalovaný 2/ naplnil aj ako prevádzkovateľ motorového vozidla všetky zákonom určené predpoklady na stanovenie jeho zodpovednosti v zmysle § 427 a nasl. OZ, t. j. aj objektívnu zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov.

2.2. Pri posúdení bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia súd prvej inštancie vychádzal zo záverov znaleckého posudku znaleckej organizácie Lege Artis a z posudku MUDr. Jozefa Hudeca a z právnej úpravy platnej ku dňu 22. novembra 2002, kedy došlo k poškodeniu zdravia žalobkyne, teda z vyhlášky č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia v znení vyhlášky č. 19/1999 Zb. (ďalej len „vyhláška“), predovšetkým z ustanovení § 2 ods. 1, § 3 ods. 2, § 4 a zásad pre hodnotenie bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia, ako aj prílohy predmetnej vyhlášky. Po ustálení bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia posudzoval zvýšenie odškodnenia a dospel k záveru, že v prípade žalobkyne sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa odôvodňujúce zvýšenie odškodnenia bolestného aj sťaženia spoločenského uplatnenia v zmysle § 7 ods. 3 vyhlášky, pretože bolo nesporné preukázané, že žalobkyňa skutočne trpela mučivými a dlhodobými bolesťami, podrobila sa opakovaným operáciám, minimálne piatim. V súvislosti s mimoriadnym zvýšením sťaženia spoločenského uplatnenia zdôraznil, že žalobkyňa bola pred úrazom v dobrom zdravotnom stave, neprekonala žiadne úrazy, operácie, nemala žiadne zdravotné problémy. Bola aktívna a sebestačná. V čase úrazu mala 54 rokov a v dôsledku úrazu sa stala invalidnou a ťažko postihnutou osobou. Do konca života je už vylúčená z možnosti uplatniť sa pracovne, v osobných záľubách, v kultúrnom vyžití, turistike, pričom znalecké posudky potvrdili jednoznačnú príčinnú súvislosť súčasného stavu žalobkyne s úrazom v roku 2002. Vychádzajúc z uvedených úvah, súd prvej inštancie dospel k záveru, že zmeny v zdravotnom stave žalobkyne, ako aj vytrpené bolesti spojené s liečbou a jej zdravotný stav v porovnaní so stavom pred úrazom odôvodňujú mimoriadne zvýšenie základného bodového ohodnotenia pri bolestnom na 30-násobok a pri sťažení spoločenského uplatnenia na 20-násobok. Z priznaného zvýšenia základného bodového ohodnotenia, vzhľadom na spoluzavinenie žalobkyne na vzniknutej škode ustáleného na 50 %, celková suma odškodnenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia spolu s mimoriadnym zvýšením predstavuje sumu 80 250,43 €.

3. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne a žalovanej 1/ rozsudkom z 28. apríla 2016 sp. zn. 2 Co 46/2016 rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že zaviazal žalovaných 1/, 2/ zaplatiť žalobkyňi spoločne a nerozdielne sumu 128 400,70 €; v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Stotožnil sa v celom rozsahu so zisteným skutkovým stavom súdom prvej inštancie, pokiaľ išlo o priebeh dopravnej nehody, aj pokiaľ išlo o vyčíslenie výšky náhrady a násobku za bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia. Odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie správne vec právne posúdil, ak dospel k záveru, že boli dôvody pre zvýšenie bolestného aj sťaženia podľa § 7 vyhlášky, keďže je postihnutá mentálna úroveň žalobkyne, a to doživotne, a tým aj kvalita jej života, keď sa následkom úrazu stala absolútne nesebestačnou, odkázanou na pomoc iných osôb a natrvalo vylúčenou z plnohodnotného osobného a spoločenského života. Preto odvolací súd považoval bolestné určené na 30-násobok a sťaženie spoločenského uplatnenia na 20-násobok za primerané. Odvolací súd sa však nestotožnil s určenou mierou spoluzavinenia súdom prvej inštancie. Poukázal na to, že judikatúra

slovenských súdov aj európskeho súdu zvyrazňuje ochranu chodcov pri strete s motorovým vozidlom a predovšetkým pri priechode pre chodcov. Tým, že vozidlo je možné považovať za zbraň, je uložené vodičom motorových vozidiel venovať zvýšenú pozornosť práve pri priechode pre chodcov. Preto nie je možné hodnotiť spoluzavinenie chodkýň, ktoré porušili v podstatnej nižšej miere svoje povinnosti vyplývajúce z dopravných predpisov než vodič mierou 50 %. Odvolací súd konštatoval, že žalobkyňa mohla zrážke zabrániť za predpokladu obvyklého prechádzania cez vozovku tak, ako to urobila svedkyňa V.. Z toho sa dá vyvodiť, že keby svedkyne boli spolu prechádzali cez priechod, nebolo by došlo k stretu s motorovým vozidlom. V tejto súvislosti odvolací súd konštatoval, že podľa zákona o premávke na pozemných komunikáciách chodci, ktorí prechádzajú cez priechod určený pre chodcov, musia brať ohľad na vodičov prichádzajúcich vozidiel najmä tým, že neprechádzajú jednotlivito, ale v skupinách. Podľa odvolacieho súdu len túto povinnosť porušili chodkyne, preto mieru zodpovednosti nie je možné ustáliť na 50 % vzhľadom na hrubé porušenie ustanovenia § 4 vyššie uvedeného zákona zo strany vodiča. Preto odvolací súd zmenil rozhodnutie, pokiaľ išlo o mieru spoluzavinenia chodkýň a určil ju tak, že vodič zodpovedá za vzniknutú škodu v rozsahu 80 % a žalobkyňa v rozsahu 20 %. Nárok na úrok z omeškania odvolací súd nepriznal, lebo základ aj výška nároku závisela od rozhodnutia súdu a znaleckých posudkov a až po právoplatnosti sa žalovaní dozvedia o skutočnej výške škody a svojej povinnosti, preto sa do tej doby nemohli dostať do omeškania. Pokiaľ išlo o námietku pasívnej legitimácie žalovanej 1/, k tomu odvolací súd vychádzajúc z rozhodnutí I. ÚS 206/2015, III. ÚS 646/2015 a z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) 2 MCdo 9/2013 uviedol, že uplatnením nároku poškodeného proti poisťovni nedochádza zároveň k uplatneniu nároku voči škodcovi, voči ktorému má žalobca samostatný nárok. Keďže je možnosť nárok uplatniť voči každému z nich ako náhradu škody, môže nárok žalobca uplatniť spoločne a nerozdielne. Súd preto môže uložiť povinnosť plniť spoločne a nerozdielne, teda solidárne podľa § 511 ods. 1 OZ, aj keď takáto zodpovednosť zákonom vyslovene nie je upravená.

4. Žalovaná 1/ podala proti zmeňujúcemu výroku rozsudku odvolacieho súdu dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z § 421 ods. 1 písm. b/ Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Poukázala na znalecký posudok Ing. Köteleša, z ktorého je nepochybné, že spôsob jazdy žalovaného 2/ ako vodiča motorového vozidla tesne pred vznikom dopravnej nehody nebol v rozpore s pravidlami cestnej premávky. Jeho reakcia na vzniknutú situáciu na vozovke bola vyhodnotená ako obvyklá a správna, pričom nebolo preukázané, že by sa pohyboval rýchlosťou vyššou ako bola povolená. Naopak pohyb žalobkyne bol v znaleckých posudkoch vyhodnotený ako nesprávny, nepochopiteľný a nepredvídateľný, pričom ňou vytvorená prekážka bola taká, ktorej už žalovaný 2/ ako vodič predmetného motorového vozidla nemohol úspešne zabrániť. Podľa názoru žalovanej 1/ je zo samotného skutkového stavu zrejmé, že ak by samotná žalobkyňa dodržala dopravné predpisy, ku kolíznej situácii a následnému vzniku dopravnej nehody by vôbec nedošlo, a preto je jej konanie prvotným vyvolávajúcim momentom nehody, a preto žalobkyňou porušené povinnosti vykazujú podstatne väčšiu mieru zodpovednosti ako zodpovednosť vodiča motorového vozidla. Žalovaná 1/ ďalej uviedla, že zo všetkých dôkazov je zrejmé, že žalovaný 2/ neporušil povinnosti vodiča, jeho konanie bolo v súlade s pravidlami cestnej premávky na pozemných komunikáciách. Z uvedeného vyplýva, že škoda spočíva v protiprávnom konaní samotnej poškodenej. Žalovaná 1/ preto vyjadrila presvedčenie, že zavinenie žalovaného 2/ je dané len v rozsahu 30 %. Na základe uvedeného žiadala najvyšší súd, aby v súlade s § 449 CSP zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, alternatívne napadnuté rozhodnutie zmenil.

5. Žalobkyňa sa k dovolaniu písomne nevyjadrila.

6. Žalovaný 2/ poukázal na to, že rozhodnutie odvolacieho súdu o miere jeho zodpovednosti za náhradu škody je v rozpore so všetkými objektívnymi dôkazmi, predovšetkým znaleckými posudkami, z ktorých vyplynulo, že technika jeho jazdy pred nehodou bola v súlade s pravidlami cestnej premávky a jeho reakcia na vzniknutú situáciu bola obvyklá a správna. Žalovaný 2/ ďalej v plnom rozsahu poukázal na dôvody dovolania žalovanej 1/ a navrhol, aby najvyšší súd zrušil napadnutý rozsudok.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§

429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalovanej 1/ treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

8. Najvyšší súd v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 viackrát (viď napríklad sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014) uviedol, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

9. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. V danom prípade je v dovolaní uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 421 CSP.

10. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

10.1. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu.

10.2. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a tiež označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod. V dôsledku viazanosti dovolacieho súdu dovolacím dôvodom neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. V zmysle § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Výpočet dôvodov uvedených v § 421 ods. 1 CSP je taxatívny. Všetky dôvody prípustnosti dovolania, ktoré sú vymenované v tomto ustanovení, sa vzťahujú výlučne na právnu otázku, riešenie ktorej viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu; zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna, ako aj procesnoprávna (v ďalšom texte tohto uznesenia dovolacieho súdu len „právna otázka“).

13. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP, rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 CSP). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od

toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

14. Žalovaná 1/ vyvodzuje prípustnosť jej dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

14.1. Uvedený dôvod prípustnosti dovolania proti rozhodnutiam odvolacieho súdu predpokladá, že danú právnu otázku dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu preto daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Na rozdiel od doterajšej právnej úpravy v zmysle Občianskeho súdneho poriadku, keď výlučne odvolací súd mohol vysloviť, že je v jeho rozhodnutí riešená otázka zásadného právneho významu, na ktorú samostatným výrokom pripustil dovolanie a dovolací súd nemal oprávnenie skúmať, či skutočne ide o otázku zásadného právneho významu, ale bol oprávnený preskúmať takéto rozhodnutie odvolacieho súdu iba v rámci pripustenej otázky, súčasná právna úprava dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená, a z tohto pohľadu rozhodnúť o prípustnosti dovolania. Dovolací súd o tom, že dovolanie je z tohto dôvodu prípustné, nevydáva osobitné rozhodnutie, ale sám si posúdi túto otázku ako predbežnú a v prípade, že dospeje ku kladnému záveru, ide o prípustné dovolanie a dovolací súd bez ďalšieho preskúma napadnuté rozhodnutie a meritórne o ňom rozhodne. V konkrétnom prípade musí dovolateľ relevantne odôvodniť, že dovolanie je prípustné, pretože zásadná právna otázka nebola dovolacím súdom dosiaľ riešená, pričom dôvodom dovolania potom môže byť len otázka právneho posúdenia a spochybnenie jej vyriešenia zo strany odvolacieho súdu a ako aj odôvodnenie právneho záveru, ktorý zastáva dovolateľ (porovnaj Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, str. 1382).

14.2. Pokiaľ ide o námietku žalovanej 1/, že odvolací súd správne neurčil mieru zavinenia žalobkyne a žalovaného 2/ na vzniku škody v súvislosti s danou dopravnou nehodou v zmysle § 441 OZ, nakoľko podľa jej názoru zavinenie žalovaného 2/ malo byť určené len v rozsahu 30 % a nie 80 % ako určil odvolací súd, je potrebné vziať na zreteľ, že žalovaná 1/ síce v úvode dovolanie formálne odôvodňuje nesprávnosťou právneho posúdenia veci odvolacím súdom v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, z obsahu jej dovolania (viď § 124 ods. 1 CSP) je však zrejmé, že nesúhlasí s logickými úvahami a skutkovými závermi odvolacieho súdu a s vyhodnotením zistených skutkových okolností (že napríklad reakcia žalovaného 2/ na vzniknutú situáciu na vozovke bola obvyklá a správna, resp. že pohyb žalobkyne bol z technického hľadiska nevysvetliteľný a nezdôvodniteľný, pričom ňou vytvorená prekážka bola taká, ktorej už žalovaný 2/ ako vodič motorového vozidla nemohol úspešne zabrániť). Z uvedeného vyplýva, že žalovaná 1/ namieta nesprávnosť skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov odvolacím súdom; touto nesprávnosťou však nie je možné odôvodniť dovolanie, ktorého prípustnosť dovolateľka vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP (viď § 432 ods. 1 CSP). Len samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, ako i sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. b/ CSP a § 432 ods. 2 CSP. Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že vo vzťahu k určeniu miery zodpovednosti žalovaného 2/ za vznik škody na zdraví žalobkyne, nie je dovolanie podložené prípustným dovolacím dôvodom.

15. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie v danej veci smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

16. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.